

PROJEKT DYREKTYWY UE DOTYCZĄCEJ RÓWNOUPRAWNIENIA OSÓB
NIEZALEŻNIE OD WYZNANIA, PRZEKONAŃ, NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI,
WIEKU LUB ORIENTACJI SEKSUALNEJ (2008/0140)

**Streszczenie porady prawnej Starszego Mecenasa, Jamesa Dingemansa z dnia 20
października 2008 roku**

Wpływ dyrektywy na chrześcijan

Można by sądzić, że ta dyrektywa przyczyni się do większej swobody religijnej. Jednakże wejście w życie dyrektywy z 2000 roku o zakazie dyskryminacji w procesie zatrudnienia może być powodem do niepokoju. W wyniku wprowadzenia dyrektywy biskup Kościoła Anglikańskiego przegrał proces sądowy wytoczony przez homoseksualistę, któremu odmówiono zatrudnienia jako opiekun młodzieży. Brytyjska chrześcijańska organizacja dobroczynna przegrała proces, który wytoczono jej za odmowę awansowania pracownika będącego ateistą (Rozdziały 10, 11).

Przekonanie religijne, iż „heteroseksualne małżeństwo monogamiczne jest formą partnerstwa jednoznacznie ukierunkowanego na pełny związek seksualny” zostało uznane przez brytyjskie sądy jako ortodoksyjne przekonanie religijne, które powinno znaleźć uznanie we współczesnym społeczeństwie demokratycznym (Rozdział 2).

„Sprawą zasadniczą jest, aby te poglądy, przekonania i prawa były zrównoważone. W przeciwnym wypadku dyrektywy opracowane w dobrej wierze, takie jak przedmiotowy projekt dyrektywy mogą stać się instrumentami dyskryminacji i prześladowania” (Rozdział 15).

„Wydaje mi się, że w przypadku gdy przywoływane są prawa stojące w bezpośrednim konflikcie z prawami innych osób, przepisy nie powinny zezwalać, by prawa pewnej części społeczności stały wyżej i wyłączały prawa innej części społeczności” (Rozdział 20).

Decyzja kanadyjskiego sądu w sprawie powództwa *Komisji ds. praw człowieka w Ontario przeciwko Brockie* [2002] 22 DLR (4) 174, demonstruje, iż współczesne przepisy dotyczące ochrony praw człowieka chronią osoby przed przymusowym promowaniem działań uznawanych przez nie za grzeszne (Rozdział 23).

„W sprawie Brockie właściwą odpowiedzią nie było stwierdzenie, iż osoby o określonych przekonaniach religijnych nie powinny mieć możliwości oferowania usług komercyjnych chyba, że zdecydowałyby się działać w sprzeczności ze swoimi przekonaniem religijnymi. Takie postępowanie prowadziłoby do wykluczenia osób o określonych przekonaniach religijnych ze społeczeństwa...” (Rozdział 24).

Chrześcijanie zaangażowani w działalność komercyjną

Nie podjęto żadnych wysiłków, aby dyrektywa równoważyła prawa różnorodnych społeczności (Rozdział 25).

Wyłączenia podmiotów wyznaniowych w projekcie dyrektywy nie obejmują osób prywatnych lub organizacji religijnych prowadzących działalność zawodową lub komercyjną (Rozdział 26).

„Istnieje ryzyko, iż proponowana dyrektywa zmusi osoby o określonych przekonaniach religijnych prowadzące działalność drukarską do drukowania materiałów stojących w całkowitej sprzeczności z ich wiarą. Podobnie cieśli przynależącemu do pewnej organizacji religijnej nie przysługiwałaby odmowa współpracy przy budowie świątyni dla innej organizacji religijnej, nawet gdyby ten cieśla uważał, iż budując taką świątynię popełniałby grzech. Byłby to niefortunny efekt uboczny proponowanej dyrektywy, której celem jest przecież poszerzenie praw osób, w tym również osób mających przekonania religijne” (Rozdział 27).

Molestowanie

„... w kontekście dostarczania towarów i świadczenia usług, definicja molestowania może potencjalnie mieć negatywny wpływ na wolność słowa” (Rozdział 28).

Sama próba wyjaśnienia określonego pojęcia religijnego osobie o orientacji homoseksualnej może być postrzegana jako molestowanie (Rozdział 30).

W rozdziałach 34 do 46 Dingemans rozważył kilka przedstawionych mu przez nas scenariuszy. Nawet w scenariuszach, w których uznał iż pozew przeciwko organizacji religijnej o molestowanie byłby odrzucony zauważa, iż w sferze zatrudnienia takie przypadki miały miejsce.

Wyłączenia podmiotów wyznaniowych

Artykuł 3 projektu dyrektywy przewiduje wyłączenia dla szkół wyznaniowych, kościołów oraz innych organizacji opartych na wierzeniach religijnych (Rozdział 31).

Nie jest jednak jasne, czy celem wyłączenia organizacji religijnych jest tylko ochrona *istniejących* praw gwarantujących wolność religijną, czy też umożliwienie Krajom Członkowskim wprowadzenia *nowych* form ochrony wraz z wprowadzeniem dyrektywy. Definicja chronionych organizacji religijnych jest również niejasna (Rozdział 32).

W przypadkach, gdy grupy przykościelne wynajmują obiekty do prowadzenia działalności społecznej, nie podlegają one ochronie w ramach wyłączeń podmiotów wyznaniowych (Rozdział 42).

W przypadkach świadczenia przez organizacje religijne opieki społecznej, mogą one stać się adresatem roszczeń za odmowę akceptacji działań osób tej samej płci, np. odmowę przyznania pokoju dwuosobowego w chrześcijańskim domu opieki parze osób tej samej płci (Rozdział 46).

Egzekwowanie dyrektywy w Krajach Członkowskich

Kraj Członkowski UE może być pociągnięty do odpowiedzialności za niedostosowanie przepisów prawa krajowego do postanowień dyrektywy. Europejski Trybunał Sprawiedliwości może nakazać Krajowi Członkowskiemu pokrycie strat poniesionych przez osobę, której prawa wynikające z przepisów UE zostały ograniczone (Rozdziały 37, 38).

Aby ta dyrektywa weszła w życie konieczna jest jednomyślność Krajów Członkowskich UE (Rozdział 47). Każdy z Krajów Członkowskich może zawetować projekt dyrektywy.

Wniosek

„Wydaje mi się, iż bez mechanizmów umożliwiających równoważenie praw, dyrektywa stałaby się wewnętrznie niespójna poprzez powodowanie (przynajmniej pośrednio) dyskryminacji osób wierzących. Sytuacja ta, sama w sobie, może przyczynić się do pojawienia się pytań o zgodność projektu dyrektywy z postanowieniami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej” (Rozdział 48).

*The Christian Institute
5 grudnia 2008*